

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Quæstio 2. An rustici, qui in culto modo confeßi sunt, non potentes
distinguere species, neque numerum peccatorum, teneantur, si postea
possint, ad confessiones iterandas?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

speciem. Quapropter P. Bresserus de conscientia, lib. 4. cap. 18. num. 197. tam in uno, quam in altero casu opinionem Card. de Lugo probabilem putat: Ergo si principium, quo nititur Lugo, aliquid probat, concludit etiam, esse probabile, rusticum nunquam teneri confessiones, agresti modo factas repetere, licet, nec numerum, nec species peccatorum distinctè confessus fuerit.

1. Nos verò licet existimemus, ut constat ex dictis sup. 1. de integritate confessionis, quæst. 6. peccatum dictum ut dubium, debere dubio cessante, ut certum explicari, adhuc ex alio principio, asserimus probabile, ejusmodi rusticos communiter non teneri præfatas confessiones repetere. Ita Henriquez de Penit. lib. 2. cap. 5. cum Gueterro, & aliis viris doctis, à se consultis. P. S. verb. confessio, num. 41. Fagundez 2. præcept. Eccles. lib. 3. cap. 5. num. 11. Diana 3. part. tract. 4. res. 89. & cum Marchantio iterum part. 5. tract. 13. res. 84. Quibus consentit Tamburinus in Method. lib. 2. cap. 1. §. 4. num. 29. & cum Fabro, tenet Leander tr. 5. disp. 5. quæst. 72. licet restringat eo modo quo Card. de Lugo supra. Moveor, nam cum prædicti rustici uniformem vitæ modum communiter habeant, ex confessione unius anni, conjicere potest prudens confessarius, quot numero peccata, & in quibus speciebus, reliquis annis commiserit. Si autem ex confessione unius anni nequiret prudenter de antea facta vita judicare, & aliunde ejusmodi rustici, ut ponimus, in reliquis confessionibus ita se accusaverint, ut confessarius plus minusve, peccatorum numerum, & species non percepisset, tenerentur sub mortali omnes confessiones dum postea possent repetere, determinando certum numerum moraliter, vel mathematicè. Quidquid contraxerit Leander ex Lugo, quod prius docuerant Veja 1. part. casu 2. & P. S. ubi sup.

re ipsa non habeatur, non conferatur gratia habitualis. Ita docuere M. Bonavent. Hugo, Richard. Alensis, Gabriel Major, Medina, & Adrianus, apud Suarez de Penit. disp. 22. sect. 1. Verum hanc sententiam periculosam vocat Vasquez hic quæst. 92. art. 1. num. 2. Et hoc Sacramentum habere virtutem ad justificandum peccatorem, per solam veram attritionem dispositum, adeo certum est, inquit Suarez supra num. 10. ut non possit absque errore negari. Probatur ex Tridentino sess. 14. cap. 4. ubi de attritione loquens, sic ait: Quamvis sine Sacramento Penitentia per se perducere peccatorem ad justificationem nequeat: tamen cum ad Dei gratiam in Sacramento impetrandam disponit. Ecce ex Tridentino attritio, quæ sine Sacramento ad justificationem non sufficit, in illo tamen sufficienter disponit, ac proinde proximè, ut bene expendunt P. Suarez supra, Vasquez art. 1. citato, dub. 2. & Card. Lugo disp. 5. sect. 9. num. 143. quia si in Concilio tantum esset sermo de dispositione remota, malè assignaret discrimen inter attritionem cum Sacramento, & sine illo; concedendo attritioni in Sacramento, quod extra illud negat: quandoquidem attritio, etiam extra Sacramentum, ad justificationem remotè disponit. Præterquam quod, cum Concilium intendat ex professo explicare dispositionem, quæ ad effectum, & fructum Sacramenti requiritur, eam nobis tradere, & proponere debuit, quæ per se esset sufficiens ad talem effectum consequendum, absque consortio alterius doloris ex perfectiori motivo provenientis, aliàs diminutè processisset.

3. Deinde probatur ratione: quia si contritio perfecta requisita foret ad effectum hujus Sacramenti, jam essent mortalia remissa, quando absolutio conferretur, ac proinde non remitterentur virtute clavium, quod erroneum, & contra fidem est, ut notat P. Vasquez q. 84. artic. 3. Est enim contra Concilium Florentinum sess. ultima in decreto Eugenii de Sacramento Penitentia, ubi definit: Rem illius (id est, effectum) esse remissionem peccatorum. Est etiam contra Tridentinum sess. 14. capite 5. ubi ait: Sanè res, & effectus hujus Sacramenti, quantum ad eius vim, & efficaciam pertinet, reconciliare est cum Deo. Quæ quidem, ut patet, vera esse non possent, si contritio esset requisita ad Sacramenti effectum, nam cum contritio absolutioem præcedere deberet, Sacramentum non remitteret peccata (ut ait Florentinum) quia jam supponeret anteabsolutionem remissa: nec reconciliaret cum Deo (ut dixit Tridentinum) quia jam supponeret peccatorem cum Deo reconciliatum. Hoc argumentum urget subtilis Scotus in 4. dist. 14. q. 4. lit. E. per hæc verba. * Alioquin, inquit, non apparet quomodo Sacramentum Penitentia sit secunda tabula, si nunquam per ipsum, ut Sacramentum possit recuperari secunda gratia amissa, sed tantum per contritionem, tanquam per dispositionem completivam. * Ergo omnino certum esse debet, ad effectum hujus Sacramenti veram contritionem non requiri: sed sufficere attritionem, quæ imperfecta contritio dici solet. Hæc veritas me iudice inter fidei dogmata numeranda esset.

4. Dices contritionem perfectam, non semper habere conjunctam remissionem peccatorum, sed solum in casu necessitatis, quando quis nequit nisi difficillimè confessarium adire: quando verò potest, non remittuntur peccata quantumvis contrito ante receptionem Sacramenti. Sic respondet Franciscus Sylvius in quæst. 5. supplementi D. Thomæ, art. 1. cum Molano, & Joanne Estio discipulis Michaelis Baii. Cæterum hanc sententiam esse erroneam, ait Egidi-
dus

DISPUTATIO QUINTA

Dedolore, & dispositione, quæ peccatorum absolutionem debet præcedere.

QVÆSTIO PRIMA.

An ad effectum hujus Sacramenti requiratur vera contritio? an sufficiat attritio?

1. Suppono primo ex communi Theologorum, attritionem sufficere ad valorem Sacramenti, & distingui à contritione, per ordinem ad diversa motiva: contritio enim est dolor de peccatis propter Deum summè dilectum: attritio verò est dolor de peccato propter eius turpitudinem, vel ex metu gehennæ, & pœnarum, seu carentia beatitudinis conceptus. Suppono secundo, valorem hujus Sacramenti in eo stare, quod habeat partes essentielles: effectum verò illius esse gratiam habitualement reddentem hominem sanctum, maculamque mortalem expellentem. His positis.

2. Prima sententia asserit, veram, & perfectam contritionem ad hunc effectum requiri, taliter, ut si